

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare ändras.

Enligt förslaget skall också aktiebolag vilkas aktier till någon del inte ägs av pensionsanstaltens medlemssamfund kunna ansluta sig som medlemssamfund till den kommunala pensionsanstalten. Ett aktiebolag som är huvudman för en yrkesläroanstalt eller en yrkeshögskola kan ansluta sig som medlemsamfund till pensionsanstalten, om minst 90 % av dess aktier ägs av kommuner, samkommuner eller sådana föreningar som anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten.

Regelverket om den investeringsverksamhet som den kommunala pensionsanstaltens pensionsansvarsfondbedriver föreslås bli moderniserat så, att investeringarnas säkerhet, avkastning och likviditet tryggas samt att de är diversifierade.

Sökandet av ändring i beslut som gäller rehabiliteringspenning föreslås bli begränsat

tydligare än förr, och hänvisningsbestämmelsen i fråga om sökande av ändring föreslås gälla förvaltningsprocesslagen. Till lagen föreslås bli fogad en bestämmelse om rätten att lämna utsökningsmyndigheterna uppgifter.

Vidare föreslås att omnämningarna i lagen av de mest representativa centralorganisationerna för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare ersätts med huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn och att omnämningarna av kommunernas centralorganisationer ersätts med Finlands Kommunförbund rf samt att till lagen fogas en bestämmelse om att lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet skall tillämpas på tjänsteinnehavarna vid den kommunala pensionsanstalten.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläge	3
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	5
3. Propositionens verkningar	7
4. Beredningen av propositionen	7
DETALJMOTIVERING	8
1. Lagförslagen	8
2. Ikraftträdande	9
LAGFÖRSLAG	11
Lag om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare	11
BILAGA	14
Parallelltext	14
Lag om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare	14

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt 1 § 3 mom. lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/1964), nedan *KTAPL*, är kommuner och samkommuner medlemssamfund i den kommunala pensionsanstalten. Pensionskyddet för deras tjänsteinnehavare och arbetstagare bestäms enligt *KTAPL*, om inte något annat bestäms särskilt om pensionskyddet. Enligt 4 mom. i samma paragraf kan som medlemssamfund till pensionsanstalten ansluta sig också en sådan förening vars medlemmar enbart består av kommuner, samkommuner eller av dem bildade föreningar. Likaså kan som medlemssamfund ansluta sig ett sådant aktiebolag vars samtliga aktier ägs av kommuner, samkommuner eller andra medlemssamfund i pensionsanstalten. Förutsättningen är att aktierna enligt bolagsordningen får överlåtas endast till övriga medlemssamfund i pensionsanstalten. Om anslutningen bestäms i reglementet för pensionsanstalten.

Det har varit möjligt för aktiebolag att ansluta sig som medlemssamfund sedan den 1 februari 1985. Lagen har senare ändrats så, att förbudet för aktiebolag som upprätthåller elektrisk anläggning att ansluta sig som medlemssamfund har slopats från den 1 december 1990. Vid utgången av 1995 var 146 aktiebolag medlemssamfund i pensionsanstalten.

Nätet av yrkesutbildande läroanstalter utvecklas genom att läroanstalterna såvitt möjligt samlas hos en och samma huvudman inom varje ekonomisk region. Samtidigt har statliga yrkesläroanstalter överförts till kommuner och samkommuner samt privatiserats.

I samband med att nätet av yrkesläroanstalter utvecklats har också aktiebolag bildats för att svara för läroanstalterna. Om samtliga aktier i aktiebolaget ägs av kommuner, samkommuner eller andra medlemssamfund inom den kommunala pensionsanstalten, har bolaget kunnat ansluta sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Om däremot en aldrig så liten del av aktierna ägs av andra än medlemssamfund, kan aktiebolaget inte ansluta sig som medlemssamfund till pensionsanstalten.

När kommunaliseringen av statliga yrkesläroanstalter inleddes vidtogs specialarrangemang beträffande personalens pen-

sionsförmåner. Både det kommunala och det statliga pensionssystemet hade nyligen ändrats så, att de som övergått från ett system till ett annat blev så kallade nya arbetstagare enligt det nya systemet. Det innebär att pensionsåldern för t.ex. en person som är född efter 1939 och som övergått från statlig till kommunal anställning är 65 år när arbetsgivaren är en kommun och att samordningsgränsen för pensionen är 60 % av samordningsgrunden. I samband med övergången från stat till kommun försvagas också det pensionskydd som intjänats i statlig tjänst så, att det motsvarar endast grundpensionskyddet. Eftersom man inom det kommunala och det statliga pensionssystemet inte längre ville ta i bruk den integrationsprincip som nyligen upphävts, men det ansågs behövt att trygga pensionskyddet för den redan intjänade tiden i fråga om personalen vid de yrkesläroanstalter som övergått från staten till kommunen, stiftades en speciallag. Enligt lagen om vissa arrangemang som gäller personalens ställning vid kommunaliseringen av yrkesläroanstalter som hör till undervisningsministeriets förvaltningsområde (1422/1994) skall i fråga om en person som är född efter 1939 och som i samband med kommunaliseringen av en statlig yrkesläroanstalt har övergått i en kommunal läroanstalts tjänst det pensionskydd som grundar sig på statlig tjänst för den tid som föregår kommunaliseringen bestämmas så som det skulle ha bestämts om han hade fortsatt i statens tjänst fram till pensionsfallet. Lagen tillämpas på sådana fall då kommunaliseringen skett efter den 31 december 1992 men före den 1 januari 1998. Tillämpningen av lagen förutsätter att personen genom kommunaliseringen av en statlig yrkesläroanstalt får en anställning som omfattas av *KTAPL* och fortsätter att omfattas av denna lag fram till pensionsfallet.

Kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare har rätt att bli representerade i pensionsanstaltens delegation och andra organ så, att till delegationen enligt 4 § *KTAPL* förordnas minst tre medlemmar och suppleanter bland personer som föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. Med de mest representativa centralorganisationerna avses de centralorganisationer vilkas medlemsorganisationer rep-

resenterar de flesta olika yrkesområdena och hör till de största inom sin bransch med avseende på antalet personmedlemmar. Enligt 5 § väljs tre av de extraordinarie medlemmarna i pensionsanstaltens styrelse bland personer som de ovan avsedda organisationerna har föreslagit. Enligt 6 b § 2 mom. skall två av medlemmarna i pensionsanstaltens investeringsdelegation företräda de ifrågavarande organisationerna, och enligt 7 § skall tre av medlemmarna i den pensionsnämnd som verkar i anslutning till pensionsanstalten förordnas bland personer som de dessa organisationer har föreslagit. Enligt 10 a § skall vid försäkringsdomstolen för behandlingen av de ärenden på vilka KTAPL tillämpas som lekmannaedamöter finnas två arbetsgivar- och två löntagarledamöter. De sistnämnda förordnas på förslag av de mest representativa centralorganisationerna för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare.

Med stöd av 19 b § har de ovan avsedda organisationerna rätt att förhandla med den kommunala pensionsanstalten i saker som gäller pensionsskydd.

Förslaget till sådana representanter för tjänsteinnehavarna och arbetstagarna som avses ovan har i praktiken lagts fram av huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn.

Byrån vid den kommunala pensionsanstalten har i sin tjänst dels tjänsteinnehavare, dels arbetstagare. Bestämmelser om upphörande av tjänsteförhållandet i fråga om tjänsteinnehavare ingår för närvarande i pensionsanstaltens tjänstestadga. Situationen motsvarar inte kravet enligt de bestämmelser om grundläggande fri- och rättigheter som trädde i kraft vid ingången av augusti 1995; enligt dessa får ingen avskedas från sitt arbete utan laga skäl.

Enligt 6 a § 2 mom. KTAPL skall den kommunala pensionsanstaltens pensionsansvarsfonds medel investeras på ett betryggande och inkomstbringande sätt. Investeringar skall i första hand ske i produktiva objekt samt i objekt som främjar produktions- och näringsverksamheten. Syftet med detta har enligt motiveringen varit att allokeras medlen på ett sätt som gagnar hela samhällsekonomin så väl som möjligt. Pensionsfondering har ansetts vara samhällsekonomiskt motiverad först när den inte förstör den offentliga ekonomin genom att öka konsumtionsutgifterna, åtminstone inte i det ske-

de då fonden tillväxer. Som investeringsinstrument nämns i lagen och motiveringen endast lån. På grund av kravet att investeringarna skall vara betryggande och inkomstbringande har pensionsansvarsfondens investeringsverksamhet spritt investeringarna på masskuldebrev, fastigheter, aktier samt investeringar på penningmarknaden, alldeles som när det gäller andra pensionsanstalter.

I fråga om sökande av ändring ingår i 8 § 5 mom. KTAPL en hänvisning till lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950). Lagen har upphävts genom förvaltningsprocesslagen (586/1996), som trädde i kraft den 1 december 1996.

Rehabiliteringslagstiftningen har reviderats genom lagar som givits den 17 mars 1991 (604—628/1991). Samma reformer har genomförts i det kommunala pensionssystemet räknat från den 1 oktober 1991. I samband med ändringarna fogades till KTAPL en ny 8 a §. Enligt den gäller i tillämpliga delar i fråga om rehabiliteringspenning och beslut om den vad som i den nämnda lagen bestäms om pensionsbeslut, fullföljdsförfarandet i fråga om pensionsbeslut och återkrav av pension. I motiveringarna till den proposition (RP 55/1991 rd) som ledde till att pragrafen fogades till lagen nämns bland annat att rehabilitering som bekostas av den kommunala pensionsanstalten utgör en förmån enligt prövning, alldeles som i de andra pensionssystemen. Den som ansöker om eller får pension skall alltså inte ens när han motsvarar vissa förutsättningar ha någon ovillkorlig rätt till en rehabiliteringsförmån. Eftersom rehabiliteringsförmånen baserar sig på prövning skall besvärsrätten gälla endast beloppet av rehabiliteringspenning och det beslutsförfarande som gäller rehabilitering.

Avsikten var att ändring inte skulle få sökas genom besvär i fråga om rätten till rehabilitering eller rätten till rehabiliteringspenning. Inget besvärsförbud har dock skrivits in i lagen, det uttrycks endast i lagmotiveringen. I lagen om pension för arbetstagare (395/1961) och lagen om statens pensioner (280/1966) finns bestämmelser om detta.

Eftersom också arbetspensioner är utmättningsbara behöver utsökningsmyndigheterna uppgifter om beloppet av pension som betalas ut till en enskild pensionstagare. Pensionsanstalten bör vara skyldig att på begäran av en utsökningsmyndighet upplysa denna om beloppet av den pension som betalas

och de andra inrättningar som betalar pensionsstagaren utkomstförmåner och som pensionsanstalten har kännedom om. Enligt 12 a § KTAPL har förtroendevalda samt tjänsteinnehavare och arbetstagare vid pensionsanstalten vid hot om straff förbjudits att yppa vad de vid fullgörandet av sina i lagen stadgade åligganden har erfarit om annans ekonomiska ställning eller hälsotillstånd. Eftersom lagen på detta sätt innehåller en uttrycklig bestämmelse om tystnadsplikt behövs en separat bestämmelse om rätten att lämna uppgifter.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

När ett aktiebolag blir huvudman för en yrkesläroanstalt eller en yrkeshögskola kan det ansluta sig som medlemssamfund till pensionsanstalten, om alla dess aktier ägs av pensionsanstaltens medlemssamfund. Om aktiebolaget ansluter sig som medlemssamfund till pensionsanstalten från bildandet så, att arbetstagarna omedelbart övergår i bolagets tjänst från att ha varit anställda hos kommuner och samkommuner, bibehålls tryggheten av pensionsskyddet. Pensionsrättsligt sett blir arbetstagarna inte nya arbetstagare. Samma sak gäller för den personal som har överförts från statens tjänst till anställning hos en kommun eller samkommun och på vilken tillämpas lagen om vissa arrangemang som gäller personalens ställning vid kommunaliseringen av yrkesläroanstalter som hör till undervisningsministeriets förvaltningsområde. Deras pension från staten bibehålls på samma nivå som om statsanställningen hade fortgått fram till pensionsfallet.

Ett problem utgör de läroanstalter där samgången för med sig privata läroanstalter och aktiebolaget delvis blir privatägt. Ett sådant aktiebolag kan enligt den nuvarande lagstiftningen inte ansluta sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Pensionsskyddet för dem som övergått i dess tjänst från att ha varit anställda hos kommuner eller samkommuner blir på grundpensionsskyddsnivå inom det kommunala pensionssystemet, varvid bl.a. pensionsåldern blir 65 år. På samma sätt går det för den personal som från staten har överförts till en läroanstalt vars huvudman är en kommun eller samkommun. Speciallagen gäller endast de situationer där personalen vid en statlig sko-

la som kommunaliseras övergår till KTAPL från att ha omfattats av lagen om statens pensioner och kvarstår inom KTAPL fram till pensionsfallet. Övergången från KTAPL till lagen om pension för arbetstagare avbryter det bibehållande av det statliga pensionsskyddet som garanteras i speciallagen.

En speciallag har givits om bibehållandet av det statliga pensionsskyddet i situationer där en statlig yrkesläroanstalt privatiseras: lagen om vissa arrangemang som gäller personalens ställning vid privatisering av yrkesläroanstalter som hör till undervisningsministeriets förvaltningsområde och vid bildande av privata yrkeshögskolor (451/1996). Enligt lagen bibehålls det statliga pensionsskyddet från tiden före privatiseringen på samma nivå som utan en privatisering. Lagen gäller dock enbart yrkesläroanstalter som övergår direkt från statlig till privat ägo. Den gäller inte situationer där en statlig skola först har kommunaliserats och därefter via t.ex. bildandet av en yrkeshögskola övergår till ett aktiebolag om aktiebolaget är sådant att det inte kan ansluta sig som medlemssamfund till den kommunala pensionsanstalten.

Också de yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor vilkas huvudman är ett aktiebolag som till en del är i privat ägo fullgör en offentlig uppgift i egenskap av utbildningsarrangörer. Det skulle vara ändamålsenligt att pensionsskyddet också för personal som övergår i dessas tjänst skulle kunna förbli på samma nivå som utan en bolagisering. Största delen av den finansiering som gäller det kommunala pensionssystemet består av betalningsandelar som insamlas av medlemssamfunden på grundval av deras lönesumma. Med tanke på systemet skulle det vara önskvärt att det i det kommunala systemet inte blir nödvändigt att gå in för ett system liknande statens system där pensionsskyddet tryggas men pensionsavgifterna börjar betalas till en privat pensionsanstalt.

Därför föreslås att till den kommunala pensionsanstalten som medlemssamfund kan ansluta sig också ett aktiebolag vars aktier till en del inte ägs av kommuner eller samkommuner. Eftersom den kommunala pensionsanstalten är ett offentligrättsligt samfund är det inte ändamålsenligt att vilket civilrättsligt samfund som helst där kommuner och samkommuner har den formella bestämmanderätten kan bli ett medlemssamfund. Av den anledningen föreslås att un-

dantaget skall gälla enbart sådana aktiebolag som svarar för yrkesläroanstalter eller yrkeshögskolor, och att endast 10 % också av ett sådant aktiebolag skall kunna ha ägare som inte är kommuner, samkommuner eller föreningar vilka anslutit sig till pensionsanstalten som medlemsamfund. För att det i fråga om aktiebolag som inträtt som medlemsamfund inte skall inträffa sådana förändringar i innehavet som minskar kommunernas och samkommunernas andel till mindre än 90 % bör ett aktiebolag som vill bli medlemsamfund ta in en bestämmelse om detta i bolagsordningen.

För tryggnad av finansieringen av det kommunala pensionssystemet bestäms i 6 § KTAPL att den kommunala pensionsanstaltens utgifter fördelas på medlemsamfundet. I det fall att ett medlemsamfund har formen av aktiebolag begränsas delägarnas ekonomiska ansvar till det kapital som investerats i bolaget. Detta innebär att om ett aktiebolag som är ett medlemssamfund blir insolvent fördelas de ekonomiska skyldigheter som riktar sig till pensionsanstalten mellan alla andra medlemsamfund. Denna princip har varit möjlig att tillämpa eftersom de aktiebolag som anslutit sig som medlemsamfund har varit i kommunsektorns ägo i sin helhet.

Till följd av den föreslagna ändringen kan ett medlemssamfund ha ägare som inte ingår i kommunsektorn. Det är dock inte ändamålsenligt att ett sådant medlemssamfunds ansvarsförbindelser vid eventuell insolvens fördelas mellan alla andra medlemsamfund. Mera allmänt kan man konstatera att vid tilltagande bolagisering är det skäl att ännu mer än förr fästa vikt vid situationer där det kan bli nödvändigt att fördela ett aktiebolags skyldigheter beträffande pensionsavgifterna så, att ansvaret blir gemensamt för kommunsektorn på det sätt som avses i KTAPL. Därför är det meningen att i samband med den föreslagna ändringen genomföra en ändring av reglementet för den kommunala pensionsanstalten enligt vilket en förutsättning för att ett aktiebolag skall kunna ansluta sig som medlemsamfund till pensionsanstalten är att ägarna solidariskt ställer proprieborgen för de avgifter och dröjsmålsräntor som avses i 6 § 5 mom. KTAPL. Genom denna ändring undviks situationer där hela kommunsektorn blir tvungen att svara för pensionsavgiftsförpliktelser som gäller aktiebolag som ett eller flera medlemsamfund har bildat, eventuellt till-

sammans med utomstående.

I pensionsanstaltens delegation, styrelse, investeringsdelegation och pensionsnämnd samt i försäkringsdomstolen inväljs ett visst antal medlemmar bland personer som föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. Eftersom det i praktiken har varit huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn som har lagt fram förslagen föreslås de bestämmelser som gäller nämnda organ bli ändrade så, att de motsvarar nuvarande praxis.

Representanterna för den kommunala arbetsgivaren väljs bland personer som de kommunala centralorganisationerna föreslagit. Eftersom de kommunala centralorganisationerna 1993 gick samman till Finlands Kommunförbund rf föreslås att denna förening nämns vid namn i bestämmelserna.

Enligt 15 § 3 mom. regeringsformen, vilket trädde i kraft den 1 augusti 1995 och utgjorde en del av den reform som gällde de grundläggande fri- och rättigheterna, får ingen avskedas utan laga skäl. I bestämmelsen förutsätts det att de skäl som möjliggör att ett arbetsavtal sägs upp, hävs eller upplöses nämns i lagen. Bestämmelsen gäller alla olika former av anställningsförhållanden, alltså också ett tjänsteförhållande som hänförs sig till ett offentligt samfund.

Alla bestämmelser som omfattar tjänsteinnehavarna vid den kommunala pensionsanstalten, också sådana bestämmelser som gäller tjänsteförhållandets upphörande, ingår i pensionsanstaltens tjänstestadga. I KTAPL ingår inte bestämmelser om tjänsteinnehavarnas ställning eller om grunderna för uppsägning. I lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/1996) har anställningstryggheten för tjänsteinnehavare vid kommuner och samkommuner bringats att motsvara de krav som avses i 15 § 3 mom. regeringsformen. Eftersom lagen enligt 1 § gäller endast tjänsteinnehavare vid kommuner och samkommuner kan den inte tillämpas på tjänsteinnehavarna vid den kommunala pensionsanstalten utan en separat bestämmelse. Därför föreslås att KTAPL kompletteras med en bestämmelse om tillämpning av lagen på tjänsteinnehavarna vid pensionsanstalten.

Medlen i den kommunala pensionsanstaltens pensionsansvarsfond väntas fortsätta öka. Pensionsansvarsfondens tillväxt väntas upphöra ungefär år 2010. Därefter börjar

fondens avkastning och kapital användas till utbetalning av pensioner. På så sätt minskas den ekonomiska belastning för kommunal-ekonomin som en pensionsavgiftsstegring medför. Beaktandet av fondens livscykel och dess olika stadier inom investeringsverksamheten för med sig särskilda krav på möjligheten att förvandla investeringarna till pengar.

Bestämmelsen om fondering av kommunala pensionsmedel utfärdades 1987, då fonderingen inleddes. På den tiden reglerade staten ännu penningmarknaden. Bestämmelsens ordalydelse är föråldrad och motsvarar inte de krav som ställs i samband med dagens investeringsverksamhet. Förändringarna inom investeringsverksamheten och investeringsmiljön har medfört ett behov att modernisera bestämmelserna om investering av pensionsansvarsfondens medel.

Det föreslås att 6 a § KTAPL ändras så, att den bättre motsvarar de kontinuerligt föränderliga krav som ställs på investeringsverksamheten. Det är inte ändamålsenligt att definiera investeringsverksamheten i detalj i lagen. Paragrafen föreslås bli ändrad så, att försorg skall dras om investeringarnas trygghet och avkastning, möjligheten att förvandla dem till pengar samt spridningen av dem. Dessutom föreslås en bestämmelse som motsvarar den faktiska situationen och innebär att besluten om investering av medel fattas av pensionsanstaltens styrelse.

I enlighet med bestämmelserna om rehabilitering är rehabilitering som pensionsanstalten bekostar en på prövning baserad förmån, alldeles som inom de andra pensionsystemen. Eftersom avsikten har varit att ändring inte får sökas genom besvär i ett ärende som gäller rätten till rehabilitering eller till rehabiliteringspenning enligt prövning föreslås en bestämmelse om besvärskämbud bli intagen i lagen.

3. Propositionens verkningar

Uppluckringen av begränsningen av ägandet i fråga om aktiebolag som är huvudman för yrkesläroanstalter har inga direkta kalkylerbara ekonomiska verkningar från pensions-systemets synpunkt. Det be-

ror på att ett sådant bolags inträde som medlemsamfund inte just ökar pensionsutgifterna direkt. På lång sikt ökar pensionsutgifterna naturligtvis, men de kan vid rådande pensionsavgiftsnivå täckas rätt väl med de avgifter som uppbärs.

På längre sikt kan uppluckringen av begränsningen av ägandet anses vara nyttig med tanke på KTAPL-systemets finansiella jämvikt, särskilt under de närmaste åren, då de pensionsavgifter som uppbärs för sin del stöder fonderingen inom pensionsystemet. Om genomförandet sker på alternativa sätt styrs avgifterna för de bolag som svarar för yrkesläroanstalter ut ur kommunsektorn, utan att de stöder finansieringen av KTAPL-systemet, vilket baserar sig på solidaritet.

Enligt propositionen kommer privata instanser för första gången med bland dem som betalar KTAPL-systemet. Tills vidare har betalarna i sin helhet företrätt kommunsektorn, och pensionsavgifterna har inte medfört kreditförluster. I en eventuell konkurs som ett delvis privatägt bolag råkar i kan det dock uppstå en situation där en del av avgiften inte kan uppbäras i efterhand på grund av delägarens insolvens. Eftersom de aktiebolag som avses i förslaget dock till största delen ägs av kommunsektorn är det ändamålsenligt att kommunsektorn åtar sig att svara för pensionsavgifterna i sin helhet också i sådana fall. Det är meningen att detta skall säkerställas genom en reglementsändring i samband med den föreslagna ändringen. Verkningarna av detta är inte särskilt stora i ekonomiskt hänseende, men betydelsen är principiell med tanke på bibehållandet av kommunsektorns solidariska ansvar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen baserar sig på initiativ som lagts fram av den kommunala pensionsanstalten och som pensionsanstalten har förhandlat med de berörda tjänsteinnehavare- och arbetstagarorganisationerna om. Utlåtande om initiativen har begärts och fått av undervisningsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet och handels- och industriministeriet. Den fortsatta beredningen har skett som tjänsteuppdrag vid inrikesministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. I 4 mom. bestäms hurdana aktiebolag som kan ansluta sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Som medlemsamfund kan ansluta sig ett aktiebolag vars samtliga aktier ägs av kommuner, samkommuner eller pensionsanstaltens medlemsamfund. Som medlemssamfund kan därmed ansluta sig också ett aktiebolag vars aktier ägs av sådana aktiebolag som har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Enligt förslaget kan som medlemssamfund till pensionsanstalten ansluta sig också ett aktiebolag vars aktier till en del inte ägs av pensionsanstaltens medlemssamfund. För att kommunernas och samkommunernas innehav inte skall sjunka under den föreslagna 90-procentsgränsen får som medlemssamfund inte ansluta sig ett sådant aktiebolag som ägs av ett medlemssamfund vilket är i kommunal ägo till mindre än 100 %. Det föreslås att 4 mom. ändras så, att delägarna i ett aktiebolag som ansluter sig som medlemssamfund kan vara enbart kommuner, samkommuner, föreningar som inträtt som medlemssamfund och sådana aktiebolag vilkas samtliga aktier ägs av andra medlemsamfund.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. med ett undantag från bestämmelserna i 4 mom. om vad som förutsätts av ett aktiebolag som ansluter sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Som medlemssamfund kan enligt förslaget ansluta sig också ett aktiebolag av vars aktier kommuner, samkommuner och sådana föreningar som anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten äger minst 90 %. Undantaget gäller endast aktiebolag som är huvudmän för yrkesläroanstalter eller yrkeshögskolor. Av aktierna skall minst 90 % uttryckligen ägas av kommuner, samkommuner eller sådana föreningar som anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Vidare förutsätts att högst 10 % av alla aktier enligt bolagsordningen får överlåtas till andra än kommuner, samkommuner eller sådana föreningar som anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Bestämmelsen utgör en samtyckesklausul enligt 3 kap. 4 § lagen om aktiebolag (734/1978), enligt vilken klausul samtycke till förvärv av

aktier i bolaget när det gäller 90 % av aktierna i bolaget inte kan ges andra än de till pensionsanstalten anslutna medlemssamfund som avses ovan.

4 §. Enligt 2 mom. förordnas minst tre ordinarie medlemmar och tre suppleanter i pensionsanstaltens delegation bland personer som föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. Eftersom det i praktiken är huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn som har gjort förslaget föreslås bestämmelsen bli ändrad så, att den motsvarar praxis. Enligt bestämmelsen framläggs förslaget om de andra medlemmarna och suppleanterna av kommunernas centralorganisationer. I stället är det numera Finlands Kommunförbund rf som lägger fram förslaget, och förbundet föreslås bli nämnt i bestämmelsen. Medlemmarna skall enligt bestämmelsens ordalydelse rättvist representera kommunerna och kommunalförbunden samt olika kommunformer och landets olika delar. I stället för kommunalförbund föreslås att samkommuner nämns. Omnämmandet av olika kommunformer föreslås bli slopat, eftersom skillnaderna mellan kommunformerna har avskaffats i lagstiftningen och stad bara är en benämning.

Det föreslås att paragrafens 3 mom. i vilken ingår en bestämmelse om vad som avses med de mest representativa centralorganisationerna skall upphävas såsom obehövlig.

5 §. Enligt 2 mom. väljs tre av de extraordinarie medlemmarna i pensionsanstaltens styrelse bland personer som föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. På motsvarande sätt som i motiveringen till 4 § avses huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn bli nämnda också här.

I 5 mom. nämns pensionsanstaltens byrå. Eftersom anställningstryggheten för tjänsteinnehavarna i pensionsanstaltens tjänst inte regleras på lagnivå föreslås till bestämmelsen bli fogat att lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet skall tillämpas på tjänsteinnehavarna vid byrån.

6 a §. I paragrafen bestäms om pensionsansvarsfonden. Av de orsaker som nämns i den allmänna motiveringen slopas i bestäm-

melsen den detaljerade definitionen av investeringsverksamheten. Det föreslås att 2 mom. moderniseras så, att det möjliggör en anpassning av investeringsverksamheten till föränderliga omständigheter så, att den inhemska och den utländska investeringsverksamheten tjänar pensionsansvarsfondens syfte på bästa möjliga sätt. Investeringarna bör göras så, att säkerheten, avkastningen och likviditeten tryggas och investeringarna blir diversifierade. I paragrafen föreslås bli bestämt att beslut om investeringsverksamheten fattas av pensionsanstaltens styrelse, som dock kan överföra sin beslutanderätt på pensionsanstaltens byrå på det sätt som föreskrivs i reglementet.

6 b §. Två medlemmar av investeringsdelegationen skall enligt 2 mom. företräda de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. På samma sätt som i motiveringen till 4 § avses huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn bli nämnda också här.

7 §. Enligt 2 mom. förordnas tre medlemmar och suppleanter i pensionsnämnden bland personer som föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. På samma sätt som i motiveringen till 4 § avses huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn bli nämnda också här.

8 §. Hänvisningen i 5 mom. föreslås bli ändrad så, att den gäller förvaltningsprocesslagen.

8 a §. I 2 mom. föreslås bli intagen en bestämmelse om att ändring inte får sökas i ett beslut av pensionsanstalten som gäller rätten till rehabilitering eller till rehabiliteringspenning enligt prövning eller i ett beslut som gäller rehabiliteringsunderstöd enligt prövning eller ersättning till tjänsteinnehavare eller arbetstagare för sådana nödvändiga kostnader som rehabilitering medfört. Rätten till sökande av ändring i sådana beslut som nämns ovan föreligger inte heller nu, men lagen upptar inte något uttryckligt besvärstförbud. Om besvärstförbud bestäms också i 4 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare och 18 e § 1 mom. lagen om statens pensioner.

10 a §. Försäkringsdomstolen har med tanke på behandling av sådana ärenden som KTAPL tillämpas på som arbetstagarledamöter också representanter för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. På

samma sätt som i motiveringen till 4 § föreslås huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn vara den som föreslår dessa.

12 §. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 3 mom., där det bestäms om utsökningensmyndighetens rätt att få uppgifter om beloppet av den pension som betalas ut till en enskild pensionstagare. Enligt förslaget är pensionsanstalten skyldig att på begäran av en utsökningensmyndighet meddela pensionsstagaren beloppet av den pension pensionsanstalten betalar ut samt de andra inrättningar som betalar pensionstagaren utkomstförmåner och som pensionsanstalten har kännedom om.

19 b §. Enligt paragrafen har de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna rätt att genom förmedling av de mest representativa centralorganisationerna förhandla med den kommunala pensionsanstalten i saker som gäller pensionskydd. På samma sätt som anges i motiveringen till 4 § föreslås huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn bli nämnda i paragrafen.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfast.

Av de yrkesläroanstalter som kommunerna svarar för har t.ex. Espoon-Vantaan ammatikorkeakoulu redan i början av augusti 1996 övergått till en huvudman som är ett aktieföretag av vars aktier 3,1 % ägs av andra än pensionsanstaltens medlemssamfund. De arbetstagare som övergått i yrkeshögskolans tjänst efter att ha varit anställda hos kommuner och samkommuner kan fr.o.m. den nämnda tidpunkten inte längre omfattas av KTAPL. Eftersom den kommunala servicen därmed avbryts på ett sådant sätt att pensionskyddet också till den del som tjänstgjorts före ingången av 1995 skulle komma att fastställas endast i enlighet med grundpensionsskyddet föreslås en övergångsbestämmelse bli intagen i lagen. Om ett aktieföretag som före denna lags ikraftträdande inte har kunnat ansluta sig som medlemsamfund till den kommunala pensionsanstalten ansluter sig som medlemssamfund inom två månader från ikraftträdandet, skall anställningsförhållandet för en arbetstagare som från att ha varit i tjänst hos en kommun eller samkommun eller något annat av den kommunala pensionsanstaltens medlemssam-

fund har övergått i aktiebolagets tjänst anses ha fortgått oavbrutet på det sätt som avses i lagen om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av KTAPL (349/1994).

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 30 april 1964 om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/1964) 4 § 3 mom.,

ändras 1 § 4 mom., 4 § 2 mom., 5 § 2 och 5 mom., 6 a § 2 mom., 6 b § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 § 5 mom., 8 a §, 10 a § 2 mom. och 19 b §, av dessa lagrum 1 § 4 mom. sådant det lyder i lag 488/1996, 6 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 260/1987, 6 b § 2 mom. sådant det lyder i lag 958/1993, 8 § 5 mom. och 10 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 1191/1994, 8 a § sådan den lyder i lag 1261/1991 och 19 b § sådan den lyder i lag 675/1970, samt

fogas till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 488/1996 samt i lagarna 982/1992 och 1366/1992, ett nytt 5 mom., varvid de nuvarande 5—7 mom. blir 6—8 mom., och till 12 §, sådan den lyder i lag 1324/1994, ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

 Denna lag tillämpas även på tjänsteinnehavare och arbetstagare vid pensionsanstalten och Kommunernas garanticentrals tjänsteinnehavare och arbetstagare, varvid beträffande pensionsanstalten och Kommunernas garanticentral i tillämpliga delar gäller vad som bestäms om medlemssamfund, samt på arbetstagare i en sådan förening vars medlemmar enbart består av kommuner, samkommuner och av dem bildade föreningar, och vilken enligt reglementet för pensionsanstalten har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Denna lag tillämpas även på arbetstagare vid ett aktiebolag vars samtliga aktier ägs av kommuner, samkommuner eller sådana föreningar eller aktiebolag som har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten, om aktierna enligt aktiebolagets bolagsordning får överlåtas endast till kommuner, samkommuner eller sådana medlemssamfund som avses i detta moment, och bolaget enligt reglementet för pensionsanstalten har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten.

Utan hinder av 4 mom. tillämpas denna lag även på arbetstagare i ett sådant aktiebolag som är huvudman för en yrkesläroanstalt eller en yrkeshögskola och vars aktier till minst 90 procent ägs av kommuner, samkommuner eller sådana föreningar som i enlighet med 4 mom. har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten, om högst 10 procent av alla aktier enligt aktiebolagets bolagsordning får överlåtas till andra än kommuner, samkommuner eller sådana föreningar som anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten, och bolaget

enligt reglementet för pensionsanstalten har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten.

4 §

 Delegationen består av minst 15 och högst 30 medlemmar med en personlig suppleant för var och en av dem, vilka samtliga förordnas av inrikesministeriet för fyra kalenderår i sänder. Minst tre medlemmar och lika många suppleanter förordnas bland personer, vilka föreslagits av de huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet. Övriga medlemmar och suppleanter förordnas bland personer vilka Finlands Kommunförbund rf föreslagit så, att kommunerna och samkommunerna samt landets olika delar är rättvist representerade i delegationen. När dessa medlemmar och suppleanter förordnas skall proportionalitetsprincipen även i övrigt iaktas såvitt möjligt.

5 §

 Styrelsen består av minst sex ordinarie medlemmar och för dem valda suppleanter samt sex extraordinarie medlemmar, vilka deltar i behandlingen av pensionsärenden på det sätt som föreskrivs i pensionsanstaltens reglemente. Av de extraordinarie medlemmarna väljs tre bland personer vilka föreslagits av de huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet. Av de övriga extraordinarie medlemmarna

skall en ha avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande tidigare examen och vara förtrogen med tjänstemanna- och arbetsrätt, en vara förtrogen med försäkringsverksamhet och en vara läkare. För var och en av de extraordinarie medlemmarna utses en personlig suppleant, om vilken gäller vad som ovan bestäms om extraordinarie medlem.

Styrelsen biträds av pensionsanstaltens byrå. På tjänsteinnehavarna vid byrån tillämpas lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/1996).

6 a §

När pensionsansvarsfondens medel investeras skall investeringarnas säkerhet, avkastning och likviditet tryggas samt investeringarna göras diversifierade. Beslut om investering av medlen fattas av styrelsen, som på det sätt som bestäms i reglementet kan överföra sin beslutanderätt på byrån.

6 b §

Pensionsanstaltens styrelse kallar för sin mandattid till investeringsdelegationen tio medlemmar och en personlig suppleant för var och en av dem. Av medlemmarna skall två företräda finansministeriet, en inrikesministeriet, en handels- och industriministeriet samt två de huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet.

7 §

Pensionsnämnden består av ordförande och vice ordförande, vilka skall ha avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande tidigare examen och vara förtrogna med tjänstemanna- och arbetsrätt, samt nio andra medlemmar. Av medlemmarna skall en vara läkare och en förtrogen med försäkringsverksamhet. Av de övriga medlemmarna förordnas tre bland personer vilka föreslagits av Finlands Kommunförbund rf och tre bland personer vilka föreslagits av de huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet. För varje medlem utses en personlig suppleant, om vilken gäller vad som bestäms om medlem.

8 §

Om sökande av ändring gäller i övrigt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

8 a §

I beslut som gäller rätt till rehabilitering, till rehabiliteringspenning eller rehabiliteringsunderstöd enligt prövning eller till ersättning för nödvändiga och behövliga kostnader som rehabiliteringen har åsamkat får ändring inte sökas genom besvär.

10 a §

Lekmannedamöterna och deras suppleanter förordnas av statsrådet på framställning av justitieministeriet för tre år i sänder. Arbetsgivarledamöterna och deras suppleanter förordnas på förslag av kommunala arbetsmarknadsverket samt arbetstagarledamöterna och deras suppleanter på förslag av de huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet. Förslagen skall innehålla två gånger så många kandidater som det behövs ledamöter och suppleanter.

12 §

Med tanke på utsökning skall pensionsanstalten på begäran av myndigheten i fråga uppge beloppet av den pension den betalar ut samt de andra inrättningar som betalar pensionstagaren utkomstförmåner och som myndigheten har kännedom om.

19 b §

Kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare har rätt att genom förmedling av de huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet förhandla med den kommunala pensionsanstalten i frågor som gäller pensionsskydd. Angående förhandlingsförfarandet gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om förhandlingsrätt för innehavare av kommunala tjänster (389/1944).

Denna lag träder i kraft den 199 .

Om ett aktiebolag som innan denna lag träder i kraft inte har kunnat ansluta sig som medlemssamfund till den kommunala pen-

sionsanstalten ansluter sig som medlemssamfund till pensionsanstalten inom två månader från ikraftträdandet, anses anställningsförhållandet för en arbetstagare som från att ha varit i tjänst hos en kommun eller samkommun eller något annat av den kommunala

pensionsanstaltens medlemssamfund har övergått i aktiebolagets tjänst ha fortgått oavbrutet på det sätt som avses i lagen om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (349/1994).

Helsingfors den 21 mars 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Inrikesminister *Jan-Erik Enestam*

Lag

om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 30 april 1964 om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/1964) 4 § 3 mom.,

ändras 1 § 4 mom., 4 § 2 mom., 5 § 2 och 5 mom., 6 a § 2 mom., 6 b § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 § 5 mom., 8 a §, 10 a § 2 mom. och 19 b §, av dessa lagrum 1 § 4 mom. sådant det lyder i lag 488/1996, 6 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 260/1987, 6 b § 2 mom. sådant det lyder i lag 958/1993, 8 § 5 mom. och 10 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 1191/1994, 8 a § sådan den lyder i lag 1261/1991 och 19 b § sådan den lyder i lag 675/1970, samt

fogas till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 488/1996 smt i lagarna 982/1992 och 1366/1992, ett nytt 5 mom., varvid de nuvarande 5—7 mom. blir 6—8 mom., och till 12 §, sådan den lyder i lag 1324/1994, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag tillämpas även på tjänsteinnehavare och arbetstagare vid pensionsanstalten och Kommunernas garanticentralers tjänsteinnehavare och arbetstagare, varvid beträffande pensionsanstalten och Kommunernas garanticentral i tillämpliga delar gäller vad som stadgas om medlemssamfund, samt på arbetstagare i en sådan förening vars medlemmar enbart består av kommuner, samkommuner och av dem bildade föreningar, och vilken enligt reglementet för pensionsanstalten har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Denna lag tillämpas även på arbetstagare vid ett aktiebolag vars samtliga aktier ägs av kommuner, samkommuner eller pensionsanstaltens medlemssamfund, om aktierna enligt aktiebolagets bolagsordning får överlätas endast till kommuner, samkommuner eller pensionsanstaltens medlemssamfund, och bolaget enligt reglementet för pensionsanstalten har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten.

Denna lag tillämpas även på tjänsteinnehavare och arbetstagare vid pensionsanstalten och Kommunernas garanticentralers tjänsteinnehavare och arbetstagare, varvid beträffande pensionsanstalten och Kommunernas garanticentral i tillämpliga delar gäller vad som bestäms om medlemssamfund, samt på arbetstagare i en sådan förening vars medlemmar enbart består av kommuner, samkommuner och av dem bildade föreningar, och vilken enligt reglementet för pensionsanstalten har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten. Denna lag tillämpas även på arbetstagare vid ett aktiebolag vars samtliga aktier ägs av kommuner, samkommuner eller sådana föreningar eller aktiebolag som i enlighet med detta moment har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten, om aktierna enligt aktiebolagets bolagsordning får överlätas endast till kommuner, samkommuner eller sådana medlemssamfund som avses i detta moment, och bolaget enligt reglementet för pensionsanstalten har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Utan hinder av 4 mom. tillämpas denna lag även på arbetstagare i ett sådant aktiebolag som svarar för en yrkesläroanstalt eller en yrkeshögskola och vars aktier till minst 90 procent ägs av kommuner, samkommuner eller sådana föreningar som så som bestäms i 4 mom. har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten, om högst 10 procent av alla aktier enligt aktiebolagets bolagsordning får överlätas till andra än kommuner, samkommuner eller sådana föreningar som anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten, och bolaget enligt reglementet för pensionsanstalten har anslutit sig som medlemssamfund till pensionsanstalten.

4 §

Delegationen består av minst 15 och högst 30 medlemmar med en personlig suppleant för envar av dem, vilka samtliga förordnas av ministeriet för inrikesärendena för fyra kalenderår i sänder. Minst tre medlemmar och lika många suppleanter förordnas bland personer, vilka föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. Övriga medlemmar och suppleanter förordnas bland personer, som kommunernas centralorganisationer föreslagit, sålunda, att kommunerna och kommunalförbunden samt olika kommunformer och landets olika delar äro rättvist representerade i delegationen, samt även i övrigt med iakttagande såvitt möjligt av proportionalitetsprincipens krav.

Med de mest representativa centralorganisationerna avses de centralorganisationer, vilkas medlemsorganisationer representera de flesta olika yrkesområdena och höra till de största inom sin bransch med avseende på personmedlemmarnas antal.

Delegationen består av minst 15 och högst 30 medlemmar med en personlig ersättare för var och en av dem, vilka samtliga förordnas av inrikesministeriet för fyra kalenderår i sänder. Minst tre medlemmar och lika många ersättare förordnas bland personer, vilka föreslagits av de *huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet*. Övriga medlemmar och ersättare förordnas bland personer vilka Finlands Kommunförbund rf föreslagit, så, att kommunerna och samkommunerna samt landets olika delar är rättvist representerade i delegationen. *När dessa medlemmar och suppleanter förordnas skall proportionalitetsprincipen även i övrigt iakttagas såvitt möjligt.*

(3 mom. upphävs)

5 §

Styrelsen består av minst sex ordinarie medlemmar och för dem valda suppleanter samt sex extraordinarie medlemmar, vilka deltaga i behandlingen av pensionsärenden

Styrelsen består av minst sex ordinarie medlemmar och för dem valda ersättare samt sex extraordinarie medlemmar, vilka deltar i behandlingen av pensionsärenden på

Gällande lydelse

på sätt i pensionsanstaltens reglemente föreskrives. Av de extraordinarie medlemmarna väljas tre bland personer, vilka föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. Av de övriga extraordinarie medlemmarna bör en ha avlagt juriskandidat- eller motsvarande tidigare examen och vara förtrogen med tjänstemanna- och arbetsrätt, en vara förtrogen med försäkringsverksamhet och en vara läkare. För var och en av de extraordinarie medlemmarna utses en personlig suppleant, om vilken gäller vad ovan är stadgat om extraordinarie medlem.

Styrelsen biträdes av pensionsanstaltens byrå.

Föreslagen lydelse

det sätt som föreskrivs i pensionsanstaltens reglemente. Av de extraordinarie medlemmarna väljs tre bland personer vilka föreslagits av de *huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet*. Av de övriga extraordinarie medlemmarna skall en ha avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande tidigare examen och vara förtrogen med tjänstemanna- och arbetsrätt, en vara förtrogen med försäkringsverksamhet och en vara läkare. För var och en av de extraordinarie medlemmarna utses en personlig ersättare, om vilken gäller vad som ovan *bestäms* om extraordinarie medlem.

Styrelsen biträds av pensionsanstaltens byrå. *På tjänsteinnehavarna vid byrån tillämpas lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/1996).*

6 a §

Pensionsansvarsfondens medel skall investeras på ett betryggande och inkomstbringande sätt. Investeringar skall i första hand ske i produktiva objekt samt i objekt som främjar produktions- och näringsverksamheten. Av särskilda skäl får lån även beviljas för ändamål som är nödvändiga för skötseln av medlemssamfundens lagstadgade uppgifter eller annars, på det sätt som skall fastställas närmare i en generalplan för investeringsverksamheten.

Vid investeringar skall försorg dras om investeringarnas trygghet och avkastning, möjligheten att förvandla dem till pengar samt spridningen av dem. Beslut om investering av pensionsansvarsfondens medel fattas av styrelsen, som på det sätt som bestäms i reglementet kan överföra sin beslutanderätt på byrån.

6 b §

Pensionsanstaltens styrelse kallar för sin mandattid till investeringsdelegationen tio medlemmar och en personlig suppleant för var och en av dem. Av medlemmarna skall två företräda finansministeriet, en inrikesministeriet, en handels- och industriministeriet samt två de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna.

Pensionsanstaltens styrelse kallar för sin mandattid till investeringsdelegationen tio medlemmar och en personlig ersättare för var och en av dem. Av medlemmarna skall två företräda finansministeriet, en inrikesministeriet, en handels- och industriministeriet samt två de *huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Pensionsnämnden består av ordförande och viceordförande, vilka böra ha avlagt juriskandidat- eller motsvarande tidigare examen och vara förtrogna med tjänstemanna- och arbetsrätt, samt nio andra medlemmar. Av medlemmarna bör en vara läkare och en förtrogen med försäkringsverksamhet. Av de övriga medlemmarna böra tre förordnas bland personer, vilka föreslagits av kommunernas centralorganisationer, och tre bland personer, vilka föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för de kommunala tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. För varje medlem utses en personlig suppleant, om vilken gäller vad om medlem är stadgat.

Pensionsnämnden består av ordförande och vice ordförande, vilka skall ha avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande tidigare examen och vara förtrogna med tjänstemanna- och arbetsrätt, samt nio andra medlemmar. Av medlemmarna skall en vara läkare och en förtrogen med försäkringsverksamhet. Av de övriga medlemmarna skall tre förordnas bland personer vilka föreslagits av *Finlands Kommunförbund rf* och tre bland personer vilka föreslagits av de *huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet*. För varje medlem utses en personlig ersättare, om vilken gäller vad som är bestämt om medlem.

8 §

Om ändringssökande gäller i övrigt vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Om sökande av ändring gäller i övrigt vad som bestäms i *förvaltningsprocesslagen* (586/1996).

8 a §

I fråga om rehabiliteringspenning och beslut om den gäller i tillämpliga delar vad denna lag stadgar om pensionsbeslut, fullföljdsförfarandet i fråga om pensionsbeslut och återkrav av pension.

8 a §

I beslut som gäller rätt till rehabilitering eller till rehabiliteringspenning eller rehabiliteringsunderstöd enligt prövning eller till ersättning för nödvändiga och behövliga kostnader som rehabilitering har åsamkat får ändring inte sökas genom besvär.

10 a §

Lekmannedamöterna och deras suppleanter förordnas av statsrådet på framställning av justitieministeriet för tre år i sänder. Arbetsgivarledamöter och deras suppleanter förordnas på förslag av kommunala arbetsmarknadsverket samt arbetstagarledamöterna och deras suppleanter på förslag av de mest

Lekmannedamöterna och deras ersättare förordnas av statsrådet på framställning av justitieministeriet för tre år i sänder. Arbetsgivarledamöterna och deras ersättare förordnas på förslag av kommunala arbetsmarknadsverket samt löntagarledamöterna och deras ersättare på förslag av de *huvudav-*

Gällande lydelse

representativa centralorganisationerna för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare. Förslagen skall innehålla två gånger så många kandidater som det behövs ledamöter och suppleanter.

Föreslagen lydelse

talsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet. Förslagen skall innehålla två gånger så många kandidater som det behövs ledamöter och ersättare.

12 §

Med tanke på utsökning skall pensionsanstalten på begäran av myndigheten i fråga uppge beloppet av den pension den betalar ut samt de andra inrättningar som betalar pensionstagaren utkomstförmåner och som den har kännedom om.

19 b §

Kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare äga rätt att genom förmedling av ovan i 4 § 3 mom. avsedda centralorganisationer förhandla med kommunala pensionsanstalten i saker som gälla pensionsskydd. Angående förhandlingsförfarandet gäller i tillämpliga delar vad därom är stadgat i lagen den 26 maj 1944 om förhandlingsrätt för innehavare av kommunala tjänster (389/44).

19 b §

Kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare har rätt att genom förmedling av de huvudavtalsorganisationer som avses i 3 § i det kommunala huvudavtalet förhandla med den kommunala pensionsanstalten i frågor som gäller pensionsskydd. Angående förhandlingsförfarandet gäller i tillämpliga delar vad som därom bestäms i lagen om förhandlingsrätt för innehavare av kommunala tjänster (389/1944).

Denna lag träder i kraft den 199 .

Om ett aktiebolag som innan denna lag träder i kraft inte har kunnat ansluta sig som medlemssamfund till den kommunala pensionsanstalten ansluter sig som medlemssamfund till pensionsanstalten inom två månader från ikraftträdandet, anses anställningsförhållandet för en arbetstagare som från att ha varit i tjänst hos en kommun eller samkommun eller något annat av den kommunala pensionsanstaltens medlemssamfund har övergått i aktiebolagets tjänst ha fortgått oavbrutet på det sätt som avses i lagen om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (349/1994).